

PRZECZCIĆ (36) *vb pf*

przezczić (26), **przećcić** (6), **przetcić** [w tym zapis: przed- (1)] (3), **przedczcić** (1); *przećcić RejJóz, HistAl, Calag, PudłFr*; *przetcić KromRozm I (2), GroicPorzRej*; *przedczcić SkarJedn*; *przezczić* : *przećcić BielKron (1:2)*.

e jasne.

inf *przezczić* (6). ◇ *fut 1 sg* *przećczę* (1). ◇ *2 sg* *przezcisz* (1). ◇ *3 sg* *przezczi* (2). ◇ *2 pl* *przedczcicie* (2). ◇ *praet 3 sg f* *przećciła* (1). ◇ *imp 2 sg* *przezczi* (13) [może od PRZECZYŚĆ], *przezczy* (3). ◇ *con 3 sg m* *by* *przezcził* (1). ◇ [2 pl m pers *byście* *przezcili*.] ◇ *impers praet* *przezciono* (1) [może od PRZECZYŚĆ]. ◇ *part praet act* *przezcziwszy* (5).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVII w.

Zapoznać się z treścią tekstu napisanego, przeczytać; legere HistAl, PolAnt; percurrere legendo, perlegere Calag (36) : RejJóz A4; [także człowiek w średnim wieku znajdzie tu] iáko ma pocźciwie fwoy ítan ná wízem chowác/ Y iáko ma íwą cnotą roftropnie ízáfowác. A ták przećci nie ízkodác ważyć tey godziny/ Bo y o íobie znadzielz tám pewne nowiny. RejZwierc 29v; Calag 53b; [Potym iáko íe co działo Przećciwíly vznaíz co íe zítáło SqđParysa kt].

przezczić co [= tekst] (24): [Ezop] Rzekł do Xántá míltru pátzray A te Litery ogláday: Y przećci íe wízáko vmielz/ Za ich wykład porozumielz. BierEz E2v; RejRozpr Av; RejKup aa3v, dd3; HistAl L4; pánowye dworzánye [...] theologiey ícye íye yełi. A przetćiwíly kfyáfzki zá dwá álbo zá trzy groífie/ álbo też vlyíławíly yedno co ná byfedyżye od drugyego tákże dwu groífowego doktorá/ śmye/ á vpornye o wyerze íye gadaćye. KromRozm I Nv; KromRozm III O4v; BibRadz Act 15/31; Proteftántes álbo Luteryani/ przećciwíly ten ípísek Legathá Papielkiego Kontárená/ odpíłali przećiw temu/ mieniác ná tym krzywdę mieć BielKron 219, 71, 124; RejAp 79; RejPos 251; RejZwierc 29v; A ták ia [...] (ktoremu ítolicá wielkiego Apoftoła Piotrá zwierzona íeft) odćinam ćię/ Cefarzu [...] od przyimowánia niepomázáných táiemnic Páná Chryftuła [...] y káždego Bíłkupá y Kxiędzá [...] ktoryby wam śmiał íe podác/ od tego czáfu gdy ten líft kłátwy tey moiey przedczćicie/ íkázuię áby tákí íwoię doftoyność ítrácił. SkarJedn 132; SkarŻyw 90; Awízákże niehcąc przedłuzác [!] y zábáwiác czytelniká, muí íe [Statuty o Trybunale] przeftápić: A kto będzie hcíał, moze íe piérwéy przećcić SarnStat 849; [ListyPol II 1548/147; AktaSynod I 24; PiotrDzien 286]. Cf Ze zdaniem dopełnieniowym, Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym, »przezczić od końca do końca«, »przezczić sobie«.

przezczić kogo [= czyj tekst] (1): GórnDworz G6 cf »z pilnością przezczić«.

przezczić u kogo [= w czyim dziele] (1): Ale oto ínádnie mozelz wnet o tym vłkromić myłł á ferce íwoie/ przećci íedno v Sálomoná y v ínfzych Prorokow/ co íe dzyeie z wiernemi Pánłkiemi po rozwiázaniu tego nędznego wężłá duífze s ciáłem káždego RejPos 355v.

przezczić de aliqua re (1): Tákże lib. II. contra Zwinglium et Oecolam padium. [...] Przedćiífz de captiuitate Babilonica/ gdźye mowi cap. de eucharíft. KromRozm I Iv.

przezczić gdzie [= w czyim dziele] (1): Xenokrátes y Pláto ízyrzey o tym pífał. Tám íe wroc á tám przećci/ ínádnie íe obaczylz/ íáką rofkofz prze ten íwiát íprofny tráćić raczyłz. RejWiz 194.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: ono (1); zawsze: zaimek względny] (3): *RejPos* 253, Ooo3v; Kogożby tedy wielce nie porużyły ty rzeczy ku polepszeniu á swiętobliwości żywotá? A dla więtfzego á rychleyfzego porużenia swego/ przeczcć łoby możeńz ono co Páweł s. piŕze o przyfciu tego łędyzego w II. lifcie do Tefsálonicenfow w pirwfzym kápitulum. *RejPosWstaw* [21³]; [*HerbOdpow* Aaa6v].

Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia w zdaniu głównym (1): Wiere kxieze ćwykło myli [*lege*: ćwikło miły] Nie taczy to lyudze byli. A ynaczey fie czwicyli Czo prawą wiarę łtawyli. Przeczcy apołtołfkie dzieie Iako fie tam kazdy łmieie. *RejKup* m3v.

W charakterystycznych połączeniach: przeczcć apostołskie dzieje, Ewanjeliją, historyją(-e) (3), głowniejsze rzeczy, kapitulum (2), [ile] kart książki (2), list(y) (5), rozprawę, spisek, zakon stary; przeczcć historyki, oratory, poety.

Zwroty: »przeczcć od końca do końca [*co = tekst*]« (1): (*marg*) Piotr s. kogo opoką być wyznawa. (-) Słuchayże záfię piłmá iego/ á przeczcć łobie od końca do końca obádwá lifty iego *RejPos* 301.

»z pilnością przeczcć [*kogo*]« (1): [*dworzanin*] Poety wfzytki/ Orátory/ Hiłtoriki s pilnością wielką trzeba żeby przeczcć/ j zwártował *Górndworz* G6.

»przeczcć sobie« [*w tym: co = tekst (3)*] (8): Ale muśiż iuż ná łtronę pánie dułzko zniemi [*prawnymi terminami*]. Bo thu prołtak naydzie wfzytko iuż Polfkiem ięzykiem [...] Przetci domá krotce łobie y wneth fye náuczy/ Iáko fye wczym ma łprawowác *GroicPorzRej* C3v; (*marg*) Iáko Sálomon poświęcał Kofcioł fwoy. (-) A kto fie temu lepiej przyłfłuchác ábo przypátrzyć chce/ przeczcć łobie tę hiłtoriá tego to Sálomoná krolá Duchem s. nápełnionego. *RejPos* 349, 253, 301, Ooo3v; *RejPosWstaw* [21²]v, [21³].

Szeregi: »przeźrzeć a przeczcć« (1): z tych czterzech Artykułów przyśięgi, idą [...] officia królewskié: [...] W czym do koźdého rołtropného czytelniká *iudicium*, gdy do końca przeźrzy á przeczcć, áppelluię. *SarnStat* 25.

»przeczcć albo usłyszeć« (1): Przytym też tho miey ná pieczy/ iż cokolwiek znácznego przeczcćiż álbo vłfyłzyfz/ niechże to nie będzie v ciebie iáko miedziánym brzękiem *RejZwierc* 15v.

»przeczcć i zwartowác« (1): *Górndworz* G6 cf »z pilnością przeczcć«.

a. *Czytajęc komuś tekst przekazać zawartą w nim treść [co] (2) :* [*Ksant*] wfławfzy záfię poczał mowić Kaźcie zmwę ielzcze przeczcć: Czćiono iż Xántus flubował/ Iżby łam morze wypić miał. *BierEz* D4v.

przeczcć komu (1): WIná niémáłz w piwnicy/ źwierzyny w Spiżárni: Ale iágnię naydziemy wnet przedsię w owczárni. A tym czáfem ia przeczcę co śmiełznego tobie *PudłFr* 4.

Formacje współrdzenne cf CZYŚĆ.